

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, M.A. ve věci

žalobce:

proti

žalovanému:

Krajský úřad Zlínského kraje
sídlem třída Tomáše Bati 21, 760 01 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 2. 2018, č. j. KUZL 6629/2018, sp. zn. KUSP 83162/2017 ÚP-Ha,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Rozhodnutím Městského úřadu Uherský Ostroh, odboru stavebního úřadu (dále jako „správní orgán prvního stupně“ či „stavební úřad“) ze dne 1. 11. 2017, č. j. MUUO 4044/2017MIK, sp. zn. SU/3242/2015/SÚ-MIK (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), bylo žalobci výrokem I. dle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění účinném do 31. 12. 2017 (dále jen „stavební zákon“) nařízeno odstranění stavby „Zahradní chatka dřevěná včetně zastřešené terasy o rozměrech cca 2,5 m x 5,0 m a sklad o rozměrech cca 2,0 m x 5,0 m“ (dále také „předmětná stavba“) umístěné na pozemku parc. č. 2853 v k. ú.

Chylice, a to z důvodu, že stavba byla provedena bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu stavebního úřadu vyžadovaného stavebním zákonem a stavba nebyla dodatečně povolena; dále byla žalobci výrokem II. uložena povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč; a dále byla žalobci výrokem III. uložena povinnost předložit stavebnímu úřadu před zahájením odstranění stavby návrh technologického postupu prací při odstraňování stavby. Proti prvostupňovému rozhodnutí brojil žalobce odvoláním, které bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 2. 2018, č. j. KUZL 6629/2018, sp. zn. KUSP 83162/2017 ÚP-Ha (dále také „napadené rozhodnutí“), podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) zamítnuto, přičemž prvostupňové rozhodnutí jím bylo potvrzeno.

II. Stanoviska účastníků řízení a shrnutí průběhu soudního jednání

2. Žalobce se domáhá zrušení napadeného i prvostupňového rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. Zdůrazňuje, že jde o stavbu, jakož i desítky dalších staveb existujících v dané lokalitě cca 20 let, postavených na vlastních pozemcích. Ani probíhající změna územního plánu obce Ostrožská Nová Ves nedává jednoznačné stanovisko, jak a kdy bude problematika vyřešena a s jakým výsledkem. Územní plán představuje stavební uzávěru do doby ukončení těžby šterkopísku v předmětné ploše. Těžba šterkopísku však již byla v dobývacím prostoru ukončena. Dříve vymezený dobývací prostor není aktivní, je zrekultivován a těžební společnost předložila žádost báňskému úřadu o zrušení dobývacího prostoru. Proto také zastupitelstvo obce schválilo pořízení změny územního plánu. Jedním z důvodů nevydání stavebních povolení je existence opatření obecné povahy – rozhodnutí odboru životního prostředí Městského úřadu Uherské Hradiště ze dne 16. 6. 2006, č. j. ŽP 22473/2006/Č, stanovujícího zákaz výstavby. Důvodem byla existence dobývacího prostoru, ve kterém však již byla dobývací činnost ukončena. Rozhodnutí je založeno na tom, že doposud nebyla zpracována územní studie ÚS_3, která má stanovit podmínky umožňující mimo jiné řešit rozvoj rekreace a cestovního ruchu. Žalovaný z této skutečnosti nevyvozuje správný závěr. Je potřebné vyčkat s řešením na výsledek projednání územní studie. Stavební úřad však návrhu žalobce nevyhověl a řízení nepřerušil. Nesprávnost napadeného rozhodnutí spočívá v tom, že v době jeho vydání již probíhalo řízení o změně územního plánu. Územní studie „Využití ploch uvolněných po těžbě šterkopísku – Ostrožská jezera“, která vyplývá ze Zásad územního rozvoje Zlínského kraje, doporučuje realizaci staveb pro individuální i hromadnou rekreaci. Společnost DOBET s. r. o. provedla rekultivaci, která byla převzata Ministerstvem životního prostředí, čímž odpadlo jedno z omezení. Zatím nejsou podmínky pro dodatečné povolení staveb, ale ani pro jejich definitivní likvidaci. Správní orgán nepostupoval důsledně ve smyslu § 64 správního řádu. Přerušování řízení jistě není v rozporu s veřejným zájmem. Žalovaný vystavil žalobce do situace, jejímž nevratným důsledkem by bylo odstranění stavby, přičemž se může ukázat, že k povolení staveb v dotčené lokalitě dojde.
3. Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje, aby soud žalobu zamítl. Upozorňuje, že všechny žalobní námítky směřují spíše proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby, jež je rozhodnutím vydaným v samostatném řízení s rozdílným účelem, správní orgán v něm zkoumá splnění jiných podmínek. V případě řízení o odstranění stavby je třeba zkoumat kumulativní splnění podmínek stanovených v § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona. Žalovaný dále uvádí, že doposud nebyla podána žádost o zrušení dobývacího prostoru Ostrožská Nová Ves, byla toliko povolena likvidace hlavních důlních děl a lomů výhradního ložiska šterkopísku v dobývacím prostoru. Stavba je umístěna v ochranném pásmu II. stupně vodního zdroje Ostrožská Nová Ves, kde je zakázáno umístění a realizace staveb včetně jiných zařízení kromě objektů vodárenských a těžebních. Pozemek je dle územního plánu obce Ostrožská Nová Ves součástí plochy Z – plochy zemědělské a stavba je tak v rozporu s územním plánem. Rozhodující je územně plánovací dokumentace v době rozhodování správních orgánů. Proces pořízení změny územního plánu je dynamický a dlouhodobý. V daném případě se jedná

o počáteční fázi změny územního plánu a nemůže se tedy jednat o předběžnou otázku a důvod pro přerušení řízení. Územní studie „Využití ploch uvolněných po těžbě štěrkopísku – Ostrožská jezera“ přímo neslouží pro rozhodování stavebního úřadu. Bez zpracování územní studie ÚS_3 nelze v souladu s platným územním plánem stavbu dodatečně povolit.

4. Žalobce v replice opakuje, že žalovaný chybně nepovažoval zahájení řízení o změně územního plánu za důvod pro aplikaci § 57 správního řádu. Je dána velká míra pravděpodobnosti, že změna územního plánu bude zastupitelstvu obce k rozhodnutí předložena. Tato skutečnost vystupuje do popředí v kontextu s rozhodnutím Městského úřadu Uherské Hradiště ze dne 25. 11. 2016, kterým byla správci vodního zdroje uložena povinnost předložit do 31. 12. 2017 návrh na změnu ochranného pásma. Odstranění stavby jako *ultima ratio* přichází v úvahu pouze tehdy, pokud již jiné řešení není možné.

III. Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud v Brně na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů; dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
6. Základní otázkou pro posouzení zákonnosti rozhodnutí o nařízení odstranění stavby je určení podmínek, jejichž splnění je pro nařízení odstranění stavby nutné, a jež tedy musí být správním orgánem v řízení o odstranění stavby zkoumány.
7. Dle § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona platí, že stavební úřad nařídí odstranění stavby *„vlastníku stavby nebo s jeho souhlasem stavebníkovi stavby prováděné nebo provedené bez rozhodnutí vyžadovaného stavebním zákonem nebo bez opatření nebo jiného úkonu toto rozhodnutí nabrazující anebo v rozporu s ním, a stavba nebyla dodatečně povolena“*.
8. Dle § 129 odst. 3 stavebního zákona lze stavbu uvedenou v odstavci 1 písm. b) dodatečně povolit, pokud stavebník nebo její vlastník prokáže, že *„a) není umístěna v rozporu s cíli a úkoly územního plánování, politikou územního rozvoje, s územně plánovací dokumentací a s územním opatřením o stavební uzávěře nebo s územním opatřením o asanaci území nebo s předchozími rozhodnutími o území, b) není prováděna či provedena na pozemku, kde to zvláštní právní předpis zakazuje nebo omezuje, c) není v rozporu s obecnými požadavky na výstavbu nebo s veřejným zájmem chráněným zvláštním právním předpisem“*.
9. Pokud stavebník nebo vlastník stavby požádá ve stanovené lhůtě o její dodatečné povolení, stavební úřad přeruší řízení o odstranění stavby (§ 129 odst. 2 stavebního zákona). Bude-li stavba dodatečně povolena, stavební úřad řízení o odstranění stavby zastaví (§ 129 odst. 3 stavebního zákona). V opačném případě stavební úřad v řízení o odstranění stavby pokračuje.
10. Z výše citované právní úpravy vyplývá úzká spojitost mezi řízením o odstranění stavby a řízením o dodatečném povolení stavby. Přesto se však jedná o samostatná správní řízení s rozdílným účelem a předmětem. Řízení o odstranění stavby je řízením prvotním, obligatorním, zahajovaným *ex officio* v případě naplnění zákonných podmínek, směřujícím k odstranění tzv. černých staveb. Od tohoto řízení se fakultativně, v případě podání žádosti vlastníkem stavby, odvíjí řízení o dodatečném povolení stavby, jehož účelem je dodatečné zhojení protiprávního stavu a zabránění odstranění stavby postavené bez příslušného rozhodnutí, opatření či jiného úkonu. Uvedené odlišnosti se promítají také v rozdílnosti podmínek, jejichž splnění stavební úřad v jednotlivých řízeních zkoumá (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2013, č. j. 7 As 154/2012-26; všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Zatímco pro vyhovující rozhodnutí o dodatečném povolení stavby je třeba kumulativního splnění podmínek uvedených v § 129 odst. 2 a 3 stavebního zákona, v případě řízení o odstranění stavby stavební úřad zkoumá podmínky uvedené v § 129

odst. 1 písm. b) stavebního zákona, tj. že se jedná o stavbu prováděnou nebo provedenou bez rozhodnutí nebo opatření nebo jiného úkonu vyžadovaného stavebním zákonem anebo v rozporu s ním a že stavba nebyla povolena ani dodatečně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2017, č. j. 8 As 127/2016-56), přičemž stavební úřad v tomto řízení nemá žádné diskreční oprávnění.

11. S ohledem na výše uvedené soud shledal zcela nedůvodné námitky poukazující na to, že ve vztahu k vymezenému ochrannému pásmu vodního zdroje, vymezenému dobývacímu prostoru i v rozhodné době účinnému územnímu plánu jsou či by měly být vedeny postupy směřující k jejich zrušení či změně, tj. k odstranění stávajících překážek pro dodatečné povolení stavby. Žádnou z těchto skutečností totiž stavební úřad v řízení o odstranění stavby vůbec nezkoumá, neboť nespadá mezi rozhodné skutečnosti vymezené v § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.
12. Pro vydání rozhodnutí o nařízení odstranění stavby je podstatné „pouze“ to, zda 1) uvedená stavba je stavbou, jejíž provedení podléhá rozhodnutí, opatření či jinému úkonu vyžadovanému stavebním zákonem (pro zjednodušení soud bude nadále souhrnně pro tyto akty používat označení „povolení“), 2) stavba byla provedena bez tohoto povolení a 3) k potřebnému povolení stavby nedošlo ani dodatečně. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 7. 11. 2018, č. j. 9 As 368/2017-48, pro řízení o odstranění stavby nejsou relevantní námitky svou povahou *de facto* směřující do řízení o dodatečném povolení stavby (např. tvrzená dobrá víra při realizaci stavby nebo námitka, že stavba není v rozporu s veřejným zájmem).
13. Na tomto závěru je postaveno také napadené rozhodnutí, které zdůrazňuje, že námitky žalobce nejsou pro rozhodnutí o odstranění stavby relevantní a věcně na tyto námitky reaguje toliko nad rámec nosných důvodů rozhodnutí. Aby přitom mohl žalobce napadené rozhodnutí v rámci soudního přezkumu zvrátit, musel by rozporovat právě ony nosné důvody rozhodnutí, nikoliv úvahy vyslovené žalovaným nad tento rámec.
14. Stavební úřad jasně uvedl, že stavba nebyla dodatečně povolena, vyžadovala přinejmenším územní rozhodnutí o umístění stavby a takové rozhodnutí vydáno nebylo. Tyto skutečnosti představují tři zákonné předpoklady pro nařízení odstranění stavby. Jestliže žalobce žádný z těchto předpokladů nerozporuje, mívá se jeho žalobní body s důvody, pro které bylo napadené rozhodnutí vydáno. Žalobce fakticky brojí proti nevyhovujícímu rozhodnutí o jeho žádosti o dodatečné povolení stavby. Rozpor s územním plánem a veřejnými zájmy s ohledem na existenci ochranného pásma vodního zdroje a dobývacího prostoru byly totiž důvodem právě pro zamítnutí žádosti o dodatečné povolení stavby, nikoliv důvodem pro rozhodnutí o odstranění stavby, které jsou jasně vymezeny v § 129 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.
15. Co se týče odkazu žalovaného na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 12. 2015, č. j. 3 As 35/2015-32, tento rozsudek považuje zdejší soud za zcela nepřiléhavý pro projednávanou věc především z důvodu, že vychází z předchozí právní úpravy, která nevhodně směřovala požadavky na dodatečné povolení stavby s požadavky na odstranění stavby a mohla navozovat dojem, že i v rámci rozhodnutí o odstranění stavby je nutno posuzovat soulad stavby s územním plánem či veřejným zájmem. Právní úprava rozhodná pro nyní projednávanou věc však již jednoznačně tyto důvody rozlišuje. Ani možné budoucí změny územního plánu proto nyní nelze v řízení o odstranění stavby nijak zohlednit (srov. obdobně např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2018, č. j. 1 As 91/2018-27). Ze stejného důvodu nemohou být nijak rozhodné případné územní studie přípouštějící či doporučující budoucí využití určitého území, s nímž by mohla být odstraňovaná stavba v budoucnu v souladu. Kromě toho, že tyto dokumenty nejsou závazné a nemohou zaručovat změnu budoucího využití území, i v tomto případě platí, že řeší otázky pro rozhodnutí o odstranění stavby nerozhodné. Nadto soud podotýká, že žalobce poukazyval pouze na počáteční fázi změny územního plánu (tj. schválení

pořízení změny zastupitelstvem obce), což by ani ve světle uvedeného rozsudku č. j. 3 As 35/2015-32 nebylo důvodem pro vyčkání možné změny územního plánu.

16. Jelikož pro rozhodování správních orgánů nebyl podstatný soulad stavby s územním plánem či veřejným zájmem, nepředstavovala ani řízení či jiné procesy vedoucí ke změně územního plánu či zrušení dobývacího prostoru, potažmo ochranného pásma vodního zdroje, řízení o předběžné otázce. Výsledek těchto postupů totiž nemohl mít žádný vliv na rozhodnutí stavebního úřadu (proto soud ani neprováděl dokazování rozhodnutím Městského úřadu Uherské Hradiště ze dne 25. 11. 2016, č. j. MUUH-SŽP/83796/2016/MichP, kterým měla být podle žalobce uložena povinnost společnosti Slovácké vodovody a kanalizace a. s. předložit návrh na změnu ochranného pásma). Ten proto nijak nepochybil, jestliže s ohledem na tyto skutečnosti řízení podle § 57 ve spojení s § 64 správního řádu nepřerušil. Výsledky těchto procesů nemohou nic změnit na skutečnosti, že pro stavbu je vyžadováno přinejmenším územní rozhodnutí, takové rozhodnutí nebylo vydáno a stavba nebyla dodatečně povolena (rozhodnutí o zamítnutí žádosti o dodatečné povolení je pravomocné).
17. Námitku žalobce, že správní řízení mělo být přerušeno, tedy soud shledal nedůvodnou. Ve zbytku žaloba nemohla být úspěšná proto, že se ostatní žalobní body zcela mýjí s nosnými důvody napadeného rozhodnutí (žalobce totiž vůbec nerozporuje naplnění zákonných podmínek stanovených v § 129 odst. 3 stavebního zákona).

V. Shrnutí a náklady řízení

18. Krajský soud na základě shora provedeného posouzení neshledal žalobu důvodnou, a proto ji ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
19. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 23. října 2019

JUDr. Jaroslava Skoumalová v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Petra Hladíková.

